

брояха тъкмо 50 години отъ смъртъта на Априлова. Прѣзъ него денъ сѫщата многолюдна процесия тѣржествено прѣнесе смъртните останки на Априлова въ двора на мажката гимназия, дѣто се и погребаха. Тукъ се поднесоха въ честь на покойния 53 скъпи вѣнци отъ Габровци и отъ разни градове на Бѣлгария. Върху гробницата поставиха врѣменно скромния паметникъ, който цѣли 50 години е стърчалъ надъ Априловия гробъ въ Галацъ. Въ едно близко врѣме надъ гроба на покойния смѣтаха да въздигнатъ единъ красивъ паметникъ отъ признателното потомство.

Но най-добриятъ паметникъ Априловъ самъ си е дигналъ въ душата на всѣки истински бѣлгаринъ. И този паметникъ е вѣченъ, защото е направенъ отъ добри дѣла, затова:

„Ни дъждъ, ни удаи, ни яростни хали,
Ни вѣкове безъ бой не могатъ го сломи“.

II.

А какво е направилъ Априловъ за габровци и за бѣлгаритѣ вѣобще?

Въ онѣзи врѣмена, когато е живѣялъ Априловъ, цѣла Бѣлгария е била робска страна. Тогава бѣлгаритѣ се намирали подъ турска власть, както днеска сѫ македонцитѣ. Тежко е било турското робство, ала още по тежко за бѣлгарина е било това, че по-личните му братя не смѣяли да се наричатъ бѣлгари, срамували се отъ простотията и неграмотността на своя родъ. Гърцитѣ, тѣзи наши заклети врагове, сѫ успѣли да докаратъ трудолюбивия бѣлгарски народъ до такова плачевно положение. Прѣзъ турското роб-